

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 METŲ STRATEGINIO PLANO INTERVENCINĖS PRIEMONĖS „INVAZINIŲ RŪŠIŲ PLITIMO VALDYMAS MELIORACIJOS GRIOVIŲ ŠLAITUOSE“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2025 m. balandžio 9 d. Nr. 3D-208
Vilnius

Įgyvendindamas 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su visais pakeitimais, 2021 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentą (ES) 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, su visais pakeitimais, 2022 m. gegužės 4 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2022/1172, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 nuostatos dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir su paramos sąlygomis susijusių administracinių nuobaudų taikymo ir apskaičiavimo, 2022 m. gegužės 31 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2022/1173, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 taikymo taisyklės dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginį planą, patvirtintą 2022 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2022) 8272, vykdydamas Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-102 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių patvirtinimo“, Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 3D-92 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“, nuostatas,

t v i r t i n u Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencinės priemonės „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“ įgyvendinimo taisyklės (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Ignas Hofmanas

**LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 METŲ STRATEGINIO
PLANO INTERVENCINĖS PRIEMONĖS „INVAZINIŲ RŪŠIŲ PLITIMO VALDYMAS
MELIORACIJOS GRIOVIŲ ŠLAITUOSE“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencinės priemonės „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su visais pakeitimais, 2021 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, su visais pakeitimais, 2022 m. gegužės 4 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2022/1172, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 nuostatos dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir su paramos sąlygomis susijusių administracinių nuobaudų taikymo ir apskaičiavimo, 2022 m. gegužės 31 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/1173, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 taikymo taisyklės dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano, patvirtinto 2022 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2022) 8272 (toliau – Strateginis planas), Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-102 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Strateginio plano administravimo taisyklės), Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 3D-92 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus

paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TI taisyklės), nuostatomis.

2. Taisyklių tikslas – nustatyti paramos pagal Strateginio plano kaimo plėtros intervencinę priemonę „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“ (toliau – Intervencinė priemonė) skyrimo tvarką ir reikalavimus.

II SKYRIUS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

3. Taisyklėse vartojamos sutrumpinimai:

BIIS INVA – Biologinės įvairovės informacinės sistemos Invazinių rūšių modulis <https://inva.biip.lt/>, kuriame kaupiami ir viešinami duomenys apie Lietuvos teritorijoje aptiktas invazines rūšis, jų biologiją, paplitimą.

NMA – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Strateginiame plane, TI taisyklėse, Strateginio plano administravimo taisyklėse.

III SKYRIUS INTERVENCINĖS PRIEMONĖS TIKSLAI IR POREIKIAI

5. Intervencinė priemonė atitinka bendrosios žemės ūkio politikos tikslą – prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo, gerinti ekosistemų funkcijas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius.

6. Intervencinė priemonė prisideda prie šių nacionalinių žemės ūkio ir kaimo plėtros poreikių įgyvendinimo:

6.1. gerinti biologinės įvairovės būklę žemės ūkio naudmenose, taikant tvarias žemės ūkio praktikas;

6.2. saugoti biologinės įvairovės apsaugos požiūriu vertingus agrarinio kraštovaizdžio elementus.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

7. Pagal Intervencinę priemonę parama skiriama kasmet už melioracijos griovio ar melioracijos reikmėms sureguliuotos upės (toliau kartu – griovys) šlaito, įskaitant ir 3 metrų pločio griovio priežiūros juostą nuo griovio šlaito viršutinės briaunos (toliau – Paramai tinkamas plotas) sutvarkymą, nupjaunant, iškasant ar kitu būdu sunaikinant šiame plote esančius invazinių rūšių augalus.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

8. Pareiškėjai privalo būti aktyvūs ūkininkai, kaip tai nustatyta TI taisyklių II skyriuje.

Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraišką (toliau – Paraiška) gali teikti:

8.1. fizinis ar juridinis asmuo savo vardu (atskirai) arba

8.2. vienas iš Taisyklių 8.1 papunktyje nurodytų asmenų, jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties pagrindu veikiantis kartu su:

8.2.1. fizinių ir (ar) juridinių asmenų grupė;

8.2.2. melioracijos sistemų naudotojų asociacija;

8.2.3. savivaldybės administracija.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

9. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jeigu atitinka šiuos reikalavimus:

9.1. pareiškėjo, kaip valdos valdytojo, valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinėje sistemoje (toliau – Valdų registras) pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinės sistemos nuostatų (toliau – Nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 3D-32 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, reikalavimus ir jos duomenys atnaujinti Taisyklių 65 punkte nurodytais terminais ir tvarka;

9.2. pareiškėjui neiškelta byla dėl bankroto ir jis nėra likviduojamas. Atitiktis šiam reikalavimui gali būti tikslinama Paraiškos vertinimo metu;

9.3. Paramai tinkamas plotas patenka į Paraiškų priėmimo informacinės sistemos (toliau – PPIS) elektroninio žemėlapiu sluosnį „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“ (duomenų šaltinis – BĮIS INVA);

9.4. bendras Paramai tinkamas plotas yra ne mažesnis kaip 0,1 ha, kurį gali sudaryti ne mažesni kaip 0,01 ha laukai.

10. Pareiškėjo atitiktis nustatytoms tinkamumo sąlygoms vertinama pagal Paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus, dokumentais pagrįstus bei viešuosiuose registruose esančius duomenis.

11. Pareiškėjams ir jų sutuoktiniams, kurie dalyvavo arba dalyvauja įgyvendinant Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ arba Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, parama nesकिриama.

12. Jeigu planuojama vykdyti jungtinę veiklą, pareiškėjas su partneriais sudaro jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį, kurioje turi būti aptartos bent šios sąlygos (neapsiribojant):

12.1. sutarties šalys (pareiškėjas, partneriai);

12.2. sutarties dalykas (apibrėžiamas sutarties objektas);

12.3. šalių įnašai. Aptariami kiekvienos šalies (pareiškėjo, partnerių) finansiniai ar turtiniai įnašai, periodiškumas;

12.4. bendrų reikalų tvarkymas, susijęs su jungtine veikla;

12.5. šalių teisės, įsipareigojimai ir atsakomybė (aptariama kiekvienos šalies atskirai);

12.6. sutarties konfidencialumas ir garantijos;

12.7. sutarties galiojimas, keitimas ir nutraukimas (aptariamas sutarties galiojimo terminas, nutraukimo galimybė);

12.8. ginčų sprendimas ir baigiamosios nuostatos.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

13. Pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas privalo laikytis įsipareigojimų pagal Intervencinę priemonę nuo einamųjų metų Paraiškos pateikimo dienos iki paskutinių įsipareigojimų metų gruodžio 31 d., tačiau ne anksčiau kaip iki vėliausių įsipareigojimų pagal Intervencinę priemonę įvykdymo pabaigos. Įsipareigojimų laikotarpio trukmė – 5 metai, teikiant Paraišką kasmet ir deklaruojant tuos pačius plotus (laukus). Prisiimtų įsipareigojimų trukmė negali būti keičiama.

Pareiškėjo įsipareigojimai gali būti persvarstomi, jei prisiimti įsipareigojimai trunka ilgiau nei dabartinis programavimo laikotarpis ir pakeitimai yra būtini, siekiant pritaikyti įsipareigojimus prie kito programavimo laikotarpio teisinės sistemos. Jeigu pareiškėjas nesutinka su tokiu pakoregavimu, įsipareigojimas nustoja galioti ir pareiškėjui nebus taikomos sankcijos už laikotarpį, kuriuo įsipareigojimas galiojo.

14. Pareiškėjas visoje valdoje privalo laikytis paramos sąlygų, kurios apima Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimus (toliau – Valdymo reikalavimai), patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-109 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo patvirtinimo ir kontrolės institucijų paskyrimo“, ir Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimus (toliau – GAAB reikalavimai), patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-107 „Dėl Žemės ūkio

naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo patvirtinimo“.

Pareiškėjas turi laikytis socialinių paramos sąlygų reikalavimų, kaip nustatyta TI taisyklių II skyriuje.

15. Jeigu naikinant invazinių rūšių augalus melioracijos grioviuose agrotechniniai darbai atliekami mechaninėmis priemonėmis, privaloma vadovautis melioracijos statinių projektu, parengtu pagal Melioracijos techniniu reglamento MTR 1.05.01:2005 „Melioracijos statinių projektavimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. 3D-1 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.05.01:2005 „Melioracijos statinių projektavimas“ patvirtinimo) reikalavimus.

16. Jeigu naikinant invazinių rūšių augalus kasimo darbai atliekami melioracijos reikmėms sureguliuotų upių ar jų ruožų pakrantėse, pareiškėjas privalo laikytis Paviršinių vandens telkinių (tame tarpe ir sureguliuotų upių) ir (ar) jų pakrančių tvarkymo darbų aplinkosaugos reikalavimais, kurie yra nustatyti Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. D1-1038 „Dėl Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ numatytų reikalavimų.

17. Pareiškėjas Paraiškoje privalo deklaruoti visus valdomus naudmenų ir kitus plotus, už kuriuos jis prašo paramos, taip pat ir visus kitus valdomus naudmenų plotus, nors už juos paramos neprašo, TI taisyklėse nustatyta tvarka. Žemės valdymo teisė gali būti įrodoma pateikiant tai patvirtinančius (nuosavybės, nuomos ar panaudos pagrindais) dokumentus, pagrindžiančius deklaruotų plotų valdymo teisę paskutinę paraiškų teikimo laikotarpio dieną. Parama skiriama tik už Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius žemės naudmenų ir kitus plotus.

18. Pagal Intervencinę priemonę remiama veikla naikinant tik Taisyklių 1 priede nurodytus invazinių rūšių augalus. Pareiškėjas privalo taikyti atskirų invazinių rūšių augalų naikinimo būdus ir laikytis jų naikinimo terminų, nurodytų Invazinių rūšių augalų plitimo valdymo melioracijos griovių šlaituose veiksmų plane (toliau – Veiksmų planas) (Taisyklių 2 priedas).

19. Nenaudoti mineralinių ir organinių trąšų (įskaitant mėšlą ir srutas).

20. Ūkinių gyvūnų ganymas melioracijos griovio šlaite yra draudžiamas.

21. Pareiškėjas privalo nušienauti invazinius augalus, kartu nušienaudamas visą Paramai tinkamą plotą, ir nušienautą žolę iš tvarkomo ploto išvežti Veiksmų plane nurodytais terminais. Kasmet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pirmo nušienautos žolės išvežimo dienos, bet ne vėliau kaip iki liepos 25 d., mobiliąja programa „NMA agro“ pateikti nuotraukas iš skirtingų lauko vietų, kuriose aiškiai matytųsi sutvarkytų plotų vaizdas. Pavėluotai šiame punkte paminėtos nuotraukos priimamos iki einamųjų metų rugpjūčio 8 d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną (savaitgaliai, šventinės dienos ir po jų einanti pirma darbo diena laikomi viena darbo diena) paramos sumą pagal Intervencinę priemonę mažinant 1 proc. Po einamųjų metų rugpjūčio 8 d. pateiktos šiame punkte

paminėtos nuotraukos neadministruojamos, išskyrus atvejus, kai vėlavimą lėmė nuo pareiškėjo valios nepriklausančios aplinkybės (nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinės aplinkybės). Jei nustatoma, kad nuotraukos nebuvo pateiktos dėl nuo pareiškėjo valios nepriklausančių aplinkybių (nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinių aplinkybių), parama (1 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną) pagal Intervencinę priemonę nemažinama.

22. NMA paprašius, pareiškėjas turi pateikti priėmimo-perdavimo aktą, įrodantį, kad žalioji masė (nušienauta žolė) buvo perduota kompostavimo aikštelę tvarkančiai įmonei arba įmonei, gaminančiai ir teikiančiai energiją (šilumą ir karštą vandenį).

23. Pareiškėjas, pasibaigus įsipareigojimų laikotarpiui, turi užtikrinti, kad invazinių rūšių augalai visame Paramai tinkamame plote buvo sunaikinti. Penktaisiais metais, sutvarkius Paramai tinkamą plotą, iki einamųjų metų spalio 1 d. mobiliąja programa NMA Agro pateikti nuotraukas iš skirtingų lauko vietų, įrodančias kad deklaruotame plote nebeliko invazinių rūšių augalų. Pavėluotai šiame punkte paminėtos nuotraukos priimamos iki einamųjų metų spalio 15 d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną (savaitgaliai, šventinės dienos ir po jų einanti pirma darbo diena laikomi viena darbo diena) paramos sumą pagal Intervencinę priemonę mažinant 1 proc. Po einamųjų metų spalio 15 d. pateiktos šiame punkte paminėtos nuotraukos neadministruojamos, išskyrus atvejus, kai vėlavimą lėmė nuo pareiškėjo valios nepriklausančios aplinkybės (nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinės aplinkybės). Jei nustatoma, kad nuotraukos nebuvo pateiktos dėl nuo pareiškėjo valios nepriklausančių aplinkybių (nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinių aplinkybių), parama (1 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną) pagal Intervencinę priemonę nemažinama.

24. Jeigu planuojama vykdyti jungtinę veiklą, jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį pareiškėjas pirmaisiais Paraiškos teikimo metais privalo ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d. pateikti NMA. Pavėluotai šiame punkte nurodytas dokumentas priimamas iki einamųjų metų rugpjūčio 15 d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną (savaitgaliai, šventinės dienos ir po jų einanti pirma darbo diena laikomi viena darbo diena) paramos sumą pagal Intervencinę priemonę mažinant 1 proc. Po einamųjų metų rugpjūčio 15 d. dokumentas neadministruojamas, išskyrus atvejus, kai vėlavimą lėmė nuo pareiškėjo valios nepriklausančios aplinkybės (nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinės aplinkybės). Esant šioms aplinkybėms, parama mažinimas (1 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną) netaikomas.

25. Neprisiimti įsipareigojimų vykdyti veiklos pagal Intervencinę priemonę, tais atvejais, kai įvykdyti ir / ar vykdomi melioracijos griovių rekonstrukcijos darbai finansuojami valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitomis teisėtai gautomis lėšomis.

26. Per įsipareigojimų laikotarpį pareiškėjas pagal Intervencinę priemonę pirmaisiais metais deklaruoto ploto negali padidinti daugiau kaip 10 proc., bet ne daugiau kaip 0,10 ha, ir sumažinti jo daugiau kaip 10 proc. Po deklaruoto ploto sumažinimo bendras Paramai tinkamas plotas negali būti mažesnis, nei nustatytas Taisyklių 9.4 papunktyje.

Kai pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas nesilaikė įsipareigojimų dėl objektyvių aplinkybių (kai lauke ar jo dalyje buvo tvarkomas valstybės turtas ir pan.) ir jeigu pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas nuo šiamo punkte nurodytų aplinkybių sužinojimo ne vėliau kaip per 15 darbo dienų raštu informavo NMA, sankcijos dėl įsipareigoto ploto sumažėjimo (padidėjimo) netaikomos.

27. Jeigu pagal Intervencinę priemonę pirmaisiais metais deklaruotą Paramai tinkamą plotą siekiama padidinti daugiau kaip 10 proc. arba daugiau kaip 0,1 ha, tuomet padidintam plotui prisiimami nauji įsipareigojimai, laikantis Taisyklių 9.4 papunktyje nustatyto bendro tinkamo paramai ploto reikalavimo.

28. Pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas įsipareigoja sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (ar) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką skiriama parama.

29. Pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas įsipareigoja teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Strateginio plano įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.

VIII SKYRIUS PARAMOS DYDIS

30. Kompensacinės išmokos (išmokos iš Europos Sąjungos biudžeto lėšų, mokamos paramos gavėjams už deklaruotą plotą, atitinkantį Intervencinei priemonei nustatytus reikalavimus) pagal Intervencinę priemonę skiriamos kasmet už Paramai tinkamo ploto sutvarkymą – 644 Eur už 1 ha plotą, o kai šis plotas sutvarkomas vykdant veiklą jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties pagrindu – 773 Eur už 1 ha plotą.

IX SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

31. Pareiškėjas (arba teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjo įgaliotas asmuo), pretenduojantis į paramą už deklaruotą (-us) plotą (-us) pagal Intervencinę priemonę, pateikia Paraišką, vadovaudamasis Paraiškos teikimo metu galiojančiomis TI taisyklių nuostatomis. Pareiškėjas elektroniniu būdu įbraižo Paramai tinkamą plotą, kuris turi patekti į PPIS elektroninio žemėlapiu sluoksnį „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“ (duomenų šaltinis – BĮIS INVA) ir pasirenka Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatoriaus kodą INZ.

32. Paraiškų teikimo laikotarpis nustatomas kiekvienais metais atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Paraiškų pildymas, deklaruojamų laukų įbraižymas, paraiškų teikimas, pavėluotas paraiškų teikimas ir paraiškų duomenų keitimas vykdomas TI taisyklėse nustatyta tvarka.

33. Informacija apie pareiškėjo pateiktą Paraišką pateikiama NMA informaciniame portale <https://portal.nma.lt> (toliau – Portalas), taip pat minėta informacija gali būti gaunama ir kitais TI taisyklėse nurodytais būdais. Pareiškėjas laikomas informuotu apie Paraiškoje esančias klaidas, apie patikros vietoje nustatytas neatitiktis nuo informacijos apie jas paskelbimo Portale dienos.

34. Kvietimą teikti paraiškas skelbia NMA pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) sudarytą grafiką NMA interneto svetainėje www.nma.lt. Kvietimas taip pat skelbiamas Ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt.

35. Kvietimas gali būti skelbiamas ir kituose leidiniuose, internete bei kitais būdais.

36. Teikdamas Paraišką, kai deklaruojami plotai yra valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai nurodyta valdoma žemės sklypo dalis.

X SKYRIUS PARAIŠKŲ ADMINISTRAVIMO TVARKA

37. Intervencinę priemonę administruoja NMA pagal NMA direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo tvarkos aprašus.

38. Savivaldybės (seniūnijos), VĮ Žemės ūkio duomenų centras (toliau – ŽŪDC) ir NMA vykdo TI taisyklėse nurodytas funkcijas.

XI SKYRIUS SANKCIJOS

39. Už GAAB reikalavimų, socialinių paramos sąlygų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos dydis apskaičiuojamas pagal Sankcijų už paramos sąlygų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 3D-232 „Dėl Sankcijų už paramos sąlygų reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“.

40. Jei deklaruoto ploto skirtumas yra mažesnis arba lygus 0,1 hektaro, remiamas plotas prilyginamas deklaruotam plotui. Ši nuostata netaikoma, jeigu minėtas skirtumas yra didesnis kaip 20 proc. bendro ploto atitinkamai paramai gauti deklaruoto ploto.

41. Sankcijos dėl vėlavimo pateikti paraiškas, taip pat dėl ne visų naudmenų, išskyrus esančius užstatytoje teritorijoje (KŽS (atpažinties kodas bl6) plotai), plotų deklaravimo taikomos TI taisyklėse nustatyta tvarka.

42. Intervencinei priemonei taikomos specifinės sankcijos:

42.1. jei deklaruotame lauke nustatoma neatitiktis, susijusi bent su vieno reikalavimo, nustatyto Taisyklių 19 ir (ar) 20 punktuose, įgyvendinimu, einamaisiais metais parama sumažinama po 5 proc.

nuo pagal Intervencinę priemonę apskaičiuotos paramos sumos už kiekvieno draudimo nesilaikymą atskirai;

42.2. jei deklaruotame lauke nustatoma neatitiktis bent vienam iš Veiksmų plano 2.1-2.4 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, už plotą (deklaruotą lauką), kuriame nustatytas pažeidimas, einamaisiais metais parama pagal Intervencinę priemonę neskiriama;

42.3. einamaisiais metais parama pagal Intervencinę priemonę neskiriama už sumažintą plotą ir gražinama per įsipareigojimų laikotarpį už sumažintą plotą, viršijantį leistiną ribą, kaip nustatyta Taisyklių 26 punkte, pagal Intervencinę priemonę gauta parama;

42.4. kai nutraukiami Taisyklių 13 punkte nustatyti įsipareigojimai dalyvauti Intervencinėje priemonėje, einamaisiais metais parama pagal Intervencinę priemonę neskiriama, o už visus ankstesnius metus parama pagal Intervencinę priemonę susigražinama.

42.5. parama už reikalavimų neatitinkantį deklaruotą lauką einamaisiais metais neskiriama, o už visus ankstesnius metus parama pagal Intervencinę priemonę susigražinama, kai nesilaikoma reikalavimų, nustatytų Taisyklių 21 ir 23 punktuose.

42.6. parama už reikalavimų neatitinkantį deklaruotą lauką einamaisiais metais neskiriama, kai nesilaikoma reikalavimų, nustatytų Taisyklių 22 punkte.

42.7. Pareiškėjui nesilaikant Taisyklių 24 punkte nurodytų reikalavimų, pagal šią Intervencinę priemonę parama neskiriama.

43. Jei nesilaikoma įsipareigojimo pateikti žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar panaudos pagrindais) patvirtinimo dokumentų, taikomos sankcijos TI taisyklėse nustatyta tvarka.

44. Pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje bent viename jo deklaruotų laukų, parama pagal Intervencinę priemonę neskiriama. Jei pareiškėjas patikros vietoje metu nepateikia dokumentų, susijusių su prisiimtų įsipareigojimų vykdymu, laikoma, kad jis įsipareigojimo nesilaiko (išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus, kai pareiškėjui, neturinčiam reikiamų dokumentų patikros vietoje metu, leidžiama per nustatytą laikotarpį pateikti juos NMA).

45. Gavusi informacijos (skundą, pranešimą ar kt.) apie pareiškėją ir (ar) paramos gavėją iš sklypo (-ų) savininko (su nurodytu kadastro arba unikaliu numeriu) arba iš anoniminio asmens apie valstybinės žemės plotą dėl netiksliai ir (arba) neteisėtai deklaruotų plotų (t. y. plotų, kuriuos pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas deklaravo neturėdamas šių plotų teisėto valdymo teisės ir (arba) šiuose plotuose nevykdo žemės ūkio veiklos), NMA ją įvertina ir priima sprendimą dėl sankcijų taikymo. Jeigu deklaruoti plotai valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, kartu su valdymo dokumentais pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. NMA, remdamasi žemės sklypo planu ir valdymo teisės pagrindimo dokumentais, rašytiniais bendraturčių sutikimais, nustato, ar pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas teisėtai deklaruoja minėtus

plotus. Už paramai deklaruotus plotus, kuriuos pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas deklaravo neturėdamas žemės valdymo teisės, taikomos nuostatos dėl deklaravimo neturint valdymo teisės, kaip numatyta TI taisyklėse, ne daugiau kaip už ketverius metus.

46. NMA turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (ar) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą atlikusi administracinį patikrinimą ir (arba) patikrą vietoje tada, kai pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas nesilaikė paramos suteikimo ar Paraiškoje nustatytų reikalavimų, ar pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas, kaip nustatyta TI taisyklėse.

47. Už paramai netinkamą plotą, nustatytą einamųjų metų patikros vietoje metu, arba atnaujinus Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:5000 kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinį KŽS_DR5LT (toliau – KŽS_DR5LT), išskyrus atvejus, kai ploto būklė vietovėje nepakinta, o minėtas plotas tampa paramai netinkamu dėl pasikeitusių teisės aktų reikalavimų, parama pagal Intervencinę priemonę neskiriama, o išmokėta parama iš deklaravusio pareiškėjo ir (ar) paramos gavėjo susigražinama.

48. Kilus abejonų, kad pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, NMA gali sustabdyti Paraiškos administravimą, kol bus gautos išvados dėl jų teisingumo. Jei dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ikiteisminis tyrimas, NMA gali sustabdyti Paraiškos administravimą, kol bus baigti teisiniai procesai.

49. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. pagal Intervencinę priemonę mokėtinos paramos sumos.

50. Parama pagal Intervencinę priemonę einamaisiais metais neskiriama, kai pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas, kurio prisiimti įsipareigojimai nėra pasibaigę, yra bankrutuojantis ar jo veikla likviduojama.

51. Paramos susigražinimas pagal Intervencinę priemonę netaikomas, kai, nepasibaigus įsipareigojimų laikotarpiui:

51.1. valdos perėmėjas su valda arba jos dalimi perima perleidėjo prisiimtus įsipareigojimus;

51.2. nuomojamos ar panaudos sutarties pagrindu valdomos valstybinės žemės nuomos ar panaudos sutartis nutraukiama (nepatėsiama) valstybės iniciatyva arba kai valstybės valdžios institucijos savo veiksmais arba neveikimu neužtikrina valstybinės žemės naudojimo teisėtai pagrindais valdymo įteisinimo;

51.3. pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas nesilaiko įsipareigojimų dėl objektyvių aplinkybių (laukas ar jo dalis paimami visuomenės poreikiams, laukui ar jo daliai nustatomas servitutas ar pan.) ir per 15 darbo dienų nuo tada, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokią aplinkybę, raštu informavo ir pateikė tai įrodančius dokumentus NMA;

51.4. atnaujinus Lietuvos KŽS_DR5LT, ploto būklė vietovėje nepakinta, o minėtas plotas tampa paramai netinkamas dėl pasikeitusių teisės aktų reikalavimų ir dėl to sumažėja deklaruoti plotai;

51.5. deklaruojamo lauko dalys patenka į kito asmens nuomos pagrindais valdomus valstybinės žemės plotus, kurie ankstesniais metais buvo paramos gavėjo deklaruojami pagal dirbimo (priežiūros) faktą;

52. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų ir apribojimų nesilaikoma dėl nuo pareiškėjo valios nepriklausančių aplinkybių (nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3D-80 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikos patvirtinimo“, apibrėžtų išimtinių aplinkybių (toliau – išimtinės aplinkybės), jei pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas per 15 darbo dienų nuo tada, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie šią aplinkybę, raštu informavo ir pateikė tai įrodančius dokumentus NMA. Išnykus nuo pareiškėjo valios nepriklausančioms aplinkybėms (nenugalimos jėgos bei išimtinėms aplinkybėms), pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai privalo toliau laikytis prisiimtų įsipareigojimų ir (arba) teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

53. Paramos sumažinimo, neskyrimo ir sankcijų taikymo eilės tvarka nustatyta TI taisyklėse.

XII SKYRIUS ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

54. Jei valda ar valdos dalis perduodama po to, kai valdos perdavėjas jau yra pateikęs Paraišką pagal Intervencinę priemonę, bet dar neįvykdęs visų reikalavimų, parama skiriama valdos perėmėjui, kai:

54.1. valdos perėmėjas nuo paraiškų teikimo laikotarpio pabaigos iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos praneša NMA apie valdos perėmimą, pateikdamas pranešimą apie valdos perėmimą, prašymą skirti paramą. Valdos perdavimo atveju, kai valdos perdavėjas yra miręs, valdos perėmėjas pateikia valdos perėmimo fakto patvirtinimo dokumentus (žemės, kito nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.) bei, esant daugiau nei vienam paveldėtojui, jų sutikimus, kad valdos perėmėjas perimtą valdą ir gautų paramą;

54.2. valdos perėmėjas privalo toliau laikytis įsipareigojimų ir vykdyti reikalavimus, kurie kyla iš valdos perdavėjo Paraiškos pagal Intervencinę priemonę;

54.3. valdos perdavėjas (išskyrus valdos perdavėjo mirties atvejį) neturi įsiskolinimų NMA, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

55. Valdos ir (arba) dalies valdos perdavėjas privalo atnaujinti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Valdų registre, vadovaudamasis Nuostatų reikalavimais.

56. Jei visa valda arba dalis valdos perduodama po to, kai valdos perdavėjas jau yra pateikęs Paraišką ir įvykdęs visus reikalavimus, nustatytus pagal Intervencinę priemonę, jis turi informuoti NMA apie valdos perdavimą. Valdos perdavėjo mirties atveju valdos duomenis atnaujinti ir NMA informuoti apie valdos perėmimą (po valdos perdavėjo mirties) privalo valdos perėmėjas, kuris valdoje tęsia ekonominę veiklą.

57. Valdos perdavimo atveju, kai valda yra perduodama kitam pareiškėjui, kuris buvo įregistravęs valdą iki perdavimo, sujungtoms valdoms paliekamas perėmėjo valdos atpažinties kodas, o valdos perdavėjo valdos atpažinties kodas pripažįstamas negaliojančiu.

58. Valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pareiškėjui ir (ar) paramos gavėjui jau išmokėta, jis privalo paramą gražinti.

XIII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

59. Už Paraiškos bei kitus duomenis atsako juos pateikęs pareiškėjas.

60. Už pareiškėjų informavimą paramos skyrimo klausimais, Paraiškos duomenų įvedimą ir patvirtinimą PPIS, kai Paraiška pateikiama seniūnijos darbuotojui, atsakingos savivaldybės.

61. Už tinkamą PPIS veikimą, paraiškų priėmimo ir keitimo darbų organizavimą ir perdavimą NMA atsakingas ŽŪDC.

62. Už paraiškų administravimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje ir nuotolinę patikrą, stebėjimą Automatine laukų nuolatinio stebėjimo sistema, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsakinga NMA.

63. Pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas, nesilaikęs Taisyklėse nurodytų įsipareigojimų ir reikalavimų, taip pat gavęs kompensacines išmokas neteisėtai, arba asmuo, prisidėjęs prie neteisėtų kompensacinių išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinęs klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos paramos lėšos susigrąžinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl Gražintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio ir žuvininkystės fondų priemonės, administravimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

64. Pareiškėjo pateikti duomenys Lietuvos Respublikos institucijų, kitų Europos Sąjungos valstybių institucijų, Europos Komisijos, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos Audito Rūmų bus apdoroti elektroniniu būdu ir panaudoti kontrolės tikslais.

65. Pareiškėjas vieną kartą per kalendorinius metus iki rugpjūčio 1 d. per Elektroninių valdžios vartų portalą arba seniūnijoje atnaujina savo valdos registracijos duomenis Valdų registre.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66. Asmenys, nesutinkantys su NMA ir ŽŪDC priimtais sprendimais, taip pat NMA ar ŽŪDC vilkinimu atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus, turi teisę juos apskusti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka NMA ar ŽŪDC vadovui, Ministerijai, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui.

67. Asmenys, nesutinkantys su Ministerijos priimtais sprendimais, taip pat Ministerijos vilkinimu atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus, turi teisę juos apskusti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui.

68. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakyme nustatyta kitaip.

Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros
2023–2027 m. strateginio plano
intervencinės priemonės „Invazinių rūšių
plitimo valdymas melioracijos griovių
šlaituose“ įgyvendinimo taisyklių
1 priedas

INVAZINIŲ RŪŠIŲ AUGALŲ SĄRAŠAS

1. Baltažiedė robinija (*Robinia pseudoacacia*)
2. Raukšlėtalapio erškėtis (*Rosa rugosa*)
3. Uosialapis klevas (*Acer negundo*)
4. Kanadinė rykštenė (*Solidago canadensis*)
5. Didžioji rykštenė (*Solidago gigantea*)
6. Gausialapis lubinas (*Lupinus polyphyllus*)
7. Sosnovskio barštis (*Heracleum sosnowskyi*)
8. Mantegacio barštis (*Heracleum mantegazzianum*)
9. Dygliavaisis virkštenis (*Echinocystis lobata*)
10. Bitinė sprigė (*Impatiens glandulifera*)
11. Vienametė šiušėlė (*Amaranthus retroflexus*)

INVAZINIŲ RŪŠIŲ AUGALŲ PLITIMO VALDYMO MELIORACIJOS GRIOVIŲ ŠLAITUOSE VEIKSMŲ PLANAS

I. Pareiškėjo veiksmai (įsipareigojimai)	Veiksmo atlikimo terminas
1.1. Įregistruoja invazinės rūšies augalo radavietę BŪIS INVA (https://inva.biip.lt/), jei invazinės rūšies augalo radavietė nepažymėta joje – <u>arba patikslina jau pažymėtą radavietę, jei jos dydis padidėjo ar sumažėjo.</u>	<i>Ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario 1 d.</i>
1.2. Sudaro tarpusavio jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį*	<i>Iki Paraiškos pateikimo dienos</i>
1.3. Naudodamasis PPIS**, elektroniniu būdu užpildo ir patvirtina Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraišką***, joje įbraižydamas (pats arba padedamas seniūnijos darbuotojo) į elektroninio žemėlapiu sluoksnį „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“ patenkantį Paramai tinkamą plotą	<i>Paraiškų tiesioginėms išmokoms gauti teikimo laikotarpiu. Paraiškų teikimo laikotarpis nustatomas kiekvienais metais atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu</i>
II. Pareiškėjo įsipareigojimai: atsižvelgiant į nustatytas invazinių rūšių augalų rūšių grupes, taikyti šiuos invazinių rūšių augalų naikinimo būdus:	
Invazinių rūšių augalų naikinimo būdai:	Veiksmo atlikimo terminas
2.1. kai Paramai tinkamame plote nustatytas bent vienas iš šių invazinių rūšių augalų: baltažiedė robinija, uosialapis klevas, raukšlėtalapis erškėtis	
2.1.1. nupjauti antžeminę dalį	<i>pirmaisiais metais bet kuriuo metų laiku (išskyrus paukščių perėjimo laikotarpį nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 15 d.), bet ne vėliau kaip iki lapkričio 1 d.</i>
2.1.2. išfrezuoti kelmus	<i>Nedelsiant po antžeminės dalies nupjovimo pirmisiais metais, bet ne vėliau kaip iki lapkričio 1 d.</i>
2.1.3. iškasti (rankiniu būdu)/išrauti augalo antžeminę dalis	<i>pirmaisiais - penktaisiais metais, bet ne vėliau kaip iki lapkričio 1 d.</i>
2.2. kai Paramai tinkamame plote nustatytas bent vienas iš šių invazinių rūšių augalų: didžioji rykštenė, kanadinė rykštenė	

2.2.1. iškasti (rankiniu būdu)/frezuoti invazinių rūšių augalus. (Pirmaisiais metais augalai iškasami, kai pradeda atželti ir būna ne daugiau kaip 30 cm aukščio)	<i>pirmaisiais – antraisiais metais iki gegužės 1d.</i>
2.2.2. nušienauti invazinius augalus, kartu nušienaujant ir visą paramai tinkamą plotą.	kasmet du kartus: <i>pirmąjį šienavimą atlikti nuo birželio 10 d. iki liepos 10 d.;</i> <i>antrąjį šienavimą atlikti nuo liepos 25 d. iki rugpjūčio 20 d.</i>
2.2.3. išvežti nušienautą žolę iš tvarkomo ploto. (Nušienauta žolė su invazinių rūšių augalais turi būti sutvarkyta, išvežant ją iš tvarkomo ploto kompostavimui ir (arba) atsinaujinančios energijos panaudojimui (gamybai))	<i>pirmojo šienavimo žolė turi būti išvežama iki liepos 25 d.;</i> <i>antrojo šienavimo žolė turi būti išvežama iki rugsėjo 1 d.</i>
2.3. kai Paramai tinkamame plote nustatytas bent vienas iš šių invazinių rūšių augalų: gausialapis lubinas, Sosnovskio barštis, Mantegacio barštis	
2.3.1. Iškasti (rankiniu būdu) /frezuoti invazinius augalus (Pirmaisiais metais augalai iškasami, kai pradeda atželti ir būna ne daugiau kaip 30 cm aukščio)	<i>kasmet įsipareigojimų metais iki gegužės mėn. 31 d.</i>
2.3.2. nušienauti invazinius augalus, kartu nušienaujant ir visą paramai tinkamą plotą.	Kasmet du kartus: <i>pirmąjį šienavimą atlikti nuo birželio 10 d. iki liepos 10 d.;</i> <i>antrąjį šienavimą atlikti nuo liepos 25 d. iki rugpjūčio 20 d.</i>
2.3.3. išvežti nušienautą žolę iš tvarkomo ploto. (Nušienauta žolė su invazinių rūšių augalais turi būti sutvarkyta, išvežant ją iš tvarkomo ploto kompostavimui ir (arba) atsinaujinančios energijos panaudojimui (gamybai)).	<i>pirmojo šienavimo žolė turi būti išvežama iki liepos 25 d.;</i> <i>antrojo šienavimo žolė turi būti išvežama iki rugsėjo 1 d.</i>
2.4. kai nustatytas bent vienas iš šių invazinių rūšių augalų: dygliavaisis virkštenis, bitinė sprigė, vienametė šiušėlė	
2.4.1. kiekvienais įsipareigojimų metais du kartus per metus nušienauti/išrauti invazinius augalus, kartu nušienaujant ir visą paramai tinkamą plotą.	<i>pirmąjį šienavimą/rovimą atlikti nuo birželio 10 d. iki liepos 10 d.;</i> <i>antrąjį šienavimą/rovimą atlikti nuo liepos 25 d. iki rugpjūčio 20 d.</i>
2.4.2. nušienautą žolę iš tvarkomo ploto išvežti. (Nušienauta žolė su invazinių rūšių augalais turi būti sutvarkyta, išvežant ją iš tvarkomo ploto kompostavimui ir (arba) atsinaujinančios energijos panaudojimui (gamybai)).	<i>pirmojo šienavimo žolė turi būti išvežama iki liepos 25 d.;</i> <i>antrojo šienavimo žolė turi būti išvežama iki rugsėjo 1 d.</i>

Pastabos:

* Jei vienas iš asmenų, veikdami pagal tarpusavio jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį teikia paraišką.

** Paraiškų priėmimo informacinė sistema.

*** Paraiškų pildymas, deklaruojamų laukų įbraižymas, paraiškų teikimas, pavėluotas paraiškų teikimas ir paraiškų duomenų keitimas vykdomas Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse nustatyta tvarka.